

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Buczyński

Kierownik Zakładu Epidemiologii
i Zdrowia Publicznego
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

O C E N A

rozprawy doktorskie mgr Moniki Łabęckiej pt. „ Uwarunkowania medyczne i organizacyjne procesu rehabilitacji u pacjentów po alloplastyce stawu biodrowego „

Przedłożona mi do oceny rozprawa dotyczy ważnego problemu dotyczącego oceny jakości życia związanej ze stanem zdrowia pacjentów po wykonanej alloplastyce stawu biodrowego z uwzględnieniem uwarunkowań medycznych i procesu rehabilitacji. Postęp cywilizacyjny prowadzi do rozwoju nowych zagrożeń dla współczesnego człowieka m.in. dla zdrowia. Zmiana stylu życia, sposobu odżywiania, brak aktywności ruchowej to czynniki sprzyjające powstawaniu chorób szczególnie tzw. cywilizacyjnych. Mają one swój ważny udział w rozwoju wielu schorzeń takich jak : choroby układu krążenia, układu oddechowego, narządu ruchu, choroby metaboliczne czy nowotwory. Do wspomnianych schorzeń można również zaliczyć cukrzycę, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc oraz astmę oskrzelową. Badania ostatnich lat wskazują na znaczący rozwój chorób układu kostno – stawowego oraz mięśniowego, wykazano, że na schorzenia zwyrodnieniowe stawów cierpi na całym świecie kilkaset milionów osób. Analizowane dane statystyczne z ostatnich lat wskazują, że choroby zwyrodnieniowe stawów są jednym z ważniejszych problemów zdrowotnych człowieka, wraz ze schorzeniami zapalnymi narządu ruchu stanowią główną przyczynę niesprawności np. w USA. Uszkodzenia stawu biodrowego stanowią znaczący odsetek wśród chorób zwyrodnieniowych narządu ruchu. W czasie prowadzenia leczenia zachowawczego lub operacyjnego tych schorzeń niezmiernie istotną rolę odgrywa zastosowanie odpowiedniej terapii rehabilitacyjnej w celu przywrócenia pacjentowi możliwie wysokiej sprawności fizycznej i psychicznej, co umożliwi pełnienie ról zarówno społecznych jak zawodowych.

Uważam, że koncepcja Autorki w zakresie rozwiązywania podjętego problemu jest w pełni uzasadniona. Zastosowane w rozprawie bardzo nowoczesne i nowatorskie metody badawcze zostały trafnie dobrane do charakteru analizowanych problemów. Wskazuje to na fakt, że doktorantka w bardzo dobrym stopniu jest przygotowana do tego rodzaju badań zarówno pod względem zdolności problemowego ujmowania zagadnień jak i szerokiej znajomości całokształtu tematu.

Doktorantka wykazała, że potrafi samodzielnie, umiejętnie operować faktami i logicznymi argumentami badawczymi z zastosowaniem współczesnych możliwości techniki badawczej w zakresie edukacji zdrowotnej i ogólnie pojętego zdrowia publicznego. Należy również mocno podkreślić, że sam temat wykonanej pracy doktorskiej jest szczególnie aktualny w aspekcie wyjaśnienia przyczyn powstawania określonej jakości życia u pacjentów po zastosowaniu alloplastyki stawu biodrowego z uwzględnieniem wczesnej i późnej rehabilitacji medycznej.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa zawiera 125 stron tekstu, wraz ze streszczeniem w języku polskim i angielskim. Dokumentacja graficzna rozprawy zawiera 41 rycin oraz 17 tabel zawartych w tekście pracy. Piśmiennictwo pracy składa się z 153 pozycji, zawartych na 10 stronach z czego znacząca większość pozycji jest obcojęzycznych, co może świadczyć o małej popularności tych zagadnień wśród polskich autorów. Układ pracy jest przejrzysty, język zwięzły i poprawny.

We wstępie pracy zawartym na 43 stronach maszynopisu Autorka omawia problemy związane z stosowaniem szeroko pojętej edukacji zdrowotnej oraz różnymi pojęciami dotyczącymi jakości życia ze szczególnym uwzględnieniem chorób zwyrodnieniowych stawów. W jednym z podrozdziałów Doktorantka opisuje szczegółowo zabiegi związane z alloplastyką stawu biodrowego oraz sposoby rehabilitacji medycznej a także jej uwarunkowania medyczne i organizacyjne. Wydaje się, że ta część pracy jest bardzo dobrze zaprojektowana i ułatwia zrozumienie istniejącego problemu.

Celem badań Doktorantki była analiza wydolności i funkcjonalności operowanych stawów, ocena stopnia sprawności funkcjonalnej pacjentów z uwzględnieniem natężenia odczuwanego bólu, ocena procesu rehabilitacji z uwzględnieniem jej dostępności dla operowanych pacjentów oraz analiza wpływu badanych parametrów na poprawę jakości życia pacjentów po alloplastyce stawu biodrowego.

Wybrane i zastosowane metody badawcze przez Doktorantkę świadczą o dużej znajomości zagadnień związanych z analizowaniem postawionych zadań badawczych w założeniach i celach pracy. Badaniami objęto grupę 150 osób wybranych losowo wśród pacjentów zgłaszających się do leczenia operacyjnego. Narzędziem badawczym był anonimowy kwestionariusz ankiety – wywiadu zawierający 14 pytań, skierowanej do respondentów podzielonych na dwie grupy badawcze w zależności od czasu wdrożenia rehabilitacji medycznej a także odpowiednie testy określające funkcjonalność stawu biodrowego oraz natężenie bólu.

Autorka w celu zrealizowania sformułowanych założeń badawczych, zastosowała również analizę materiałów źródłowych oraz analizę opisową.

W ocenie statystycznej wyników zastosowano analizę z wykorzystaniem typowych miar położenia i rozproszenia. W celu porównania badanych parametrów wykorzystano odpowiednie testy z grupy chi – kwadrat, test Shapiro – Wilka oraz test Levena i t - Studenta , przyjęto poziom ufności $p < 0,05$.

Wyniki badań przedstawiono bardzo szczegółowo i udokumentowano w postaci wykresów z odpowiednimi parametrami analizy statystycznej, czemu towarzyszą szczegółowe opisy oraz krótkie omówienie wyników.

Ta część pracy zajmuje 23 stron maszynopisu i jest bardzo mocną stroną ocenianej rozprawy. Dobrze udokumentowane wyniki badań, zwalniają recenzenta od ich szczegółowego omówienia.

W dyskusji zawartej na 13 stronach maszynopisu Doktorantka omawia szczegółowo swoje wyniki w zakresie poszczególnych zagadnień badawczych postawionych w celu pracy i konfrontuje je z badaniami innych autorów zarówno krajowych jak i zagranicznych co znacznie wzbogaca rozprawę i świadczy o doskonałej znajomości literatury przedmiotu przez Autorkę .

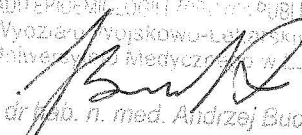
Pracę kończą 6 wniosków sformułowanych w oparciu o wyniki przeprowadzonych badań i mieszczące się w ramach tematu pracy. Jednakże uważam, że wniosek 5 i 6 są zbyt ogólne i mało precyzyjne. Za najważniejsze uważam stwierdzenia zawarte we wnioskach pierwszym, drugim i trzecim , które wyraźnie odzwierciedlają uzyskane przez Doktorantkę wyniki badań własnych. Przy czytaniu pracy zauważyłem również nieliczne drobne błędy stylistyczne i maszynowe, które są łatwe do usunięcia przy przygotowywaniu tekstu do druku.

Zauważone przeze mnie usterki w żadnym wypadku nie wpływają na treść merytoryczną przedstawionej rozprawy doktorskiej. Uważam, że temat ocenianej pracy doktorskiej jest wysoce użyteczny i bardzo aktualny.

Reasumując stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji rozprawa na stopień doktora nauk medycznych mgr. Moniki Łabęckiej stanowi znaczący wkład do reprezentowanej dziedziny wiedzy a jej cel zgodnie z założeniami został osiągnięty. Biorąc pod uwagę jej charakter, dużą wartość merytoryczną i użyteczną pracy oraz wysiłek Autorki włożony w samodzielne wykonanie tego opracowania naukowego, stwierdzam, że praca spełnia warunki, jakim powinna odpowiadać rozprawa doktorska w myśl Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Opierając się na zawartych w tej recenzji przesłankach mam zaszczyt zwrócić się do Wysokiej Rady Wydziału Wojskowo – Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi z wnioskiem o przyjęcie rozprawy pt.: „ **Uwarunkowania medyczne i organizacyjne procesu rehabilitacji u pacjentów po alloplastyce stawu biodrowego** „, jako rozprawy doktorskiej i dopuszczenie mgr. Moniki Łabęckiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Łódź, dnia 2 maja 2014 rok.

KIEROWNIK
ZAKŁADU EPIDEMIOLOGII I PAT. WROZ. PUBLICZNEGO
Wydział Wojskowo-Lekarski
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

prof. dr hab. n. med. Andrzej Buczyński

.....